

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-
наукового інституту ім. Ю.М. Потєбні
ЗНУ

Наталя МЕТЕЛЕНКО
(ініціали та прізвище)

« 19 » серпня 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Технології захисту навколишнього
середовища

(назва)

спеціальності G2 Технології захисту навколишнього середовища

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ : Белоконь К.В., кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри
металургійних технологій, екології та техногенної безпеки

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри металургійних
технологій, екології та техногенної безпеки

Протокол № 1 від “27”серпня 2025 р.
Завідувач кафедри МТЕТБ

(підпис)

Юрій БЕЛОКОНЬ

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Геннадій КОЖЕМЯКІН

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем: кандидат технічних наук, доцент *Белоконь Каріна Володимирівна*

E-mail: kv.belokon@gmail.com

Zoom-конференції: ідентифікатор 3952715698, пароль 123456

Телефон: 0977357141

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Telegram @KarinaBelokonZnu, а також Viber, WhatsApp, ZOOM, Facebook, Messenger – за вибором викладача

Кафедра: металургійних технологій, екології та техногенної безпеки, вул. Фанатська 10, корп. 11, ауд. Л107, корпус 9, ауд. 51

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Стратегічна екологічна оцінка» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з методологічними, нормативно-правовими та методичними засадами стратегічної екологічної оцінки, особливостями її практичної реалізації в Україні та інших країнах, забезпечення формування навичок застосування еколого-правових норм у процедурі СЕО, оволодіння методикам організації, проведення СЕО вдосконалення системи знань в контексті превентивних природоохоронних заходів.

Ознайомлення з процедурою СЕО дасть змогу фахівцям різного профілю оцінити усі можливі негативні наслідки під час реалізації документів державного планування, попередити великі бюджетні витрати для ліквідації наслідків, пропонувати найкращі варіанти досягнення цілей документів державного планування із дотриманням принципів сталого розвитку, виявляти недоліки прийнятих документів, які перешкоджають досягненню поставлених цілей та гарантується внесення змін до них.

Оволодіння базовими знаннями СЕО є необхідною складовою реалізації діяльності в сфері управління довкіллям та інтеграції екологічної політики держави в інші галузеві політики, розуміння особливостей впровадження в Україні європейської моделі СЕО. Оволодіння базовими знаннями та навичками в сфері стратегічної екологічної оцінки допомагатиме фахівцям у різних галузях ухвалювати екологічно правильні рішення з метою зменшення негативного впливу на довкілля чи запобігти значному впливу на нього. СЕО є практичним інструментами для реалізації Концепції сталого розвитку через урахування екологічних аспектів у процесах ухвалення рішень політичного, економічного й соціального характеру, що має на меті вчасно запобігти екологічно несталим варіантам розвитку та помилкам, що виникають під час планування через нехтування охороною довкілля й здоров'ям населення.

Обізнаність здобувачів вищої освіти з основними положеннями стратегічної екологічної оцінки необхідна для їх становлення як висококваліфікованих фахівців, які б володіли багажем знань в галузі функціональних взаємозв'язків між господарською діяльністю людини і компонентами природних екосистем, вміли організувати екологічно безпечне виробництво.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Стратегічна екологічна оцінка» є ознайомленням з головними аспектами, нормативною базою, державним регулюванням та управлінням у галузі стратегічної екологічної, методологією здійснення СЕО.

Вивчення дисципліни «Стратегічна екологічна оцінка» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін: «Технології захисту атмосфери і водних екосистем», «Екологічна та техногенна безпека промислових об'єктів та технологій», «Технології утилізації та управління відходами», а здобуті знання будуть використовуватись у процесі підготовки кваліфікаційної роботи магістра.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	-
Кількість кредитів ECTS	6	-
Кількість годин	180	-
Лекційні заняття	24 год.	-
Практичні заняття	24 год.	-
Самостійна робота	132 год.	-
Консультації	https://www.znu.edu.ua/2025/den/inni/grafik_kons.pdf Щопонеділка о 12:55-14:15, конференція Zoom (ідентифікатор: 3952715698; пароль: 123456)	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16133	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК01. Здатність контролювати й оцінювати екологічні ризики впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля. СК02. Здатність використовувати науково-обґрунтовані методи обробки результатів досліджень в галузі технологій захисту навколишнього середовища. СК06. Здатність контролювати й оцінювати ефективність природоохоронних заходів та застосовуваних технологій. ПР01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.	Наочні методи. Словесні методи (лекція, демонстрація, пояснення, розповідь). Практичні методи (розв'язання практичних задач). Логічні методи (пояснення, розв'язання практичних задач). Проблемно-пошукові методи. Дослідницький (оформлення результатів досліджень у формі тез доповідей на наукових конференціях та/або у вигляді критичного огляду у формі	Система оцінювання знань складається з поточного та підсумкового видів контролю. Поточний контроль знань проводиться у формі письмової роботи (тестування у в СЕЗН ЗНУ (на платформі Moodle)), розв'язання задач на практичних заняттях. Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді заліку в письмовій формі (або у разі дистанційного/змішаного навчання у формі тестування та розв'язання практичного завдання у в СЕЗН ЗНУ (на платформі Moodle)).

ПР03. Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності. ПР05. Ефективно працювати у команді та міжнародному колективі, мати лідерські навички. ПР06. Здійснювати аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств, населених пунктів, районів, областей та розробляти стратегії їх сталого розвитку. ПР10. Оцінювати вплив промислових об'єктів на навколишнє середовище, наслідки інженерної діяльності на довкілля і пов'язану з цим відповідальність за прийняті рішення, планувати і проводити прикладні дослідження з проблем впливу промислових об'єктів на навколишнє середовище. ПР13. Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.	презентацій). Самостійна робота.	
--	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи стратегічної екологічної оцінки (СЕО). Процес СЕО.

Тема 1. Місце СЕО в розвитку системи екологічної оцінки. Нормативно-правова база проведення СЕО.

Тема 2. Визначення, зміст і мета проведення СЕО. Зв'язок СЕО зі збалансованим розвитком.

Тема 3. Можливості та переваги СЕО порівняно з оцінкою впливу на навколишнє середовище.

Тема 4. Застосування СЕО: вигоди та витрати.

Тема 5. Процес розроблення стратегій, планів і програм. Процес проведення СЕО.

Тема 6. Зв'язок СЕО з процесом розроблення СПП. Учасники процесу СЕО.

Тема 7. Способи проведення СЕО.

Змістовий модуль 2. Методологія проведення СЕО. Основні методи СЕО.

Тема 8. Попередня оцінка СПП щодо необхідності проведення СЕО (скринінг). Визначення сфери охоплення СЕО (скоупінг).

Тема 9. Оцінка впливу СПП на довкілля. Звіт про SEO.

Тема 10. Врахування результатів SEO при прийнятті рішення щодо СПП. Моніторинг фактичного впливу стратегічної ініціативи на довкілля. Участь громадськості та консультації.

Тема 11. Загальна характеристика методів, що використовуються при проведенні SEO. Аналітичні методи.

Тема 12. Аналіз заінтересованих сторін. Методи участі громадськості.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Місце SEO в розвитку системи екологічної оцінки. Нормативно-правова база проведення SEO.	2	-	щотижня/ /тиждень 1
Практичне заняття 1	Складання алгоритму здійснення стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 1
Лекція 2	Визначення, зміст і мета проведення SEO. Зв'язок SEO зі збалансованим розвитком.	2	-	щотижня/ /тиждень 2
Практичне заняття 2	Складання алгоритму здійснення стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 2
Лекція 3	Можливості та переваги SEO порівняно з оцінкою впливу на навколишнє середовище.	2	-	щотижня/ /тиждень 3
Практичне заняття 3	Робота з базою даних для здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 3
Лекція 4	Застосування SEO: вигоди та витрати.	2	-	щотижня/ /тиждень 4
Практичне заняття 4	Робота з базою даних для здійснення процедури стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 4
Лекція 5	Процес розроблення стратегій, планів і програм. Процес проведення SEO.	2	-	щотижня/ /тиждень 5
Практичне заняття 5	Застосування SWOT-аналізу екологічної ситуації під час проведення стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 5
Лекція 6	Зв'язок SEO з процесом розроблення СПП. Учасники процесу SEO	2	-	щотижня/ /тиждень 6
Практичне заняття 6	Застосування SWOT-аналізу екологічної ситуації під час проведення стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 6
Лекція 7	Способи проведення SEO.	2	-	щотижня/ /тиждень 7
Практичне заняття 7	Процедура участі громадськості під час розробки та прийняття рішень стратегічного характеру, що мають вплив на довкілля.	2	-	щотижня/ /тиждень 7
Лекція 8	Попередня оцінка СПП щодо необхідності проведення SEO (скринінг). Визначення сфери охоплення SEO (скоупінг).	2	-	щотижня/ /тиждень 8

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
ВКС «Стратегічна екологічна оцінка»

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
Практичне заняття 8	Процедура участі громадськості під час розробки та прийняття рішень стратегічного характеру, що мають вплив на довкілля.	2	-	щотижня/ /тиждень 8
Лекція 9	Оцінка впливу СПП на довкілля. Звіт про СЕО.	2	-	щотижня/ /тиждень 9
Практичне заняття 9	Аналіз матеріалів звітів про стратегічну екологічну оцінку для міст і регіонів України.	2	-	щотижня/ /тиждень 9
Лекція 10	Врахування результатів СЕО при прийнятті рішення щодо СПП. Моніторинг фактичного впливу стратегічної ініціативи на довкілля. Участь громадськості та консультації.	2	-	щотижня/ /тиждень 10
Практичне заняття 10	Аналіз матеріалів звітів про стратегічну екологічну оцінку для міст і регіонів України.	2	-	щотижня/ /тиждень 10
Лекція 11	Загальна характеристика методів, що використовуються при проведенні СЕО. Аналітичні методи.	2	-	щотижня/ /тиждень 11
Практичне заняття 11	Розробка супровідної документації до процедури стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 11
Лекція 12	Аналіз заінтересованих сторін. Методи участі громадськості.	2	-	щотижня/ /тиждень 12
Практичне заняття 12	Розробка супровідної документації до процедури стратегічної екологічної оцінки.	2	-	щотижня/ /тиждень 12
Самостійна робота	Опрацювати теми: Оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і вибір шляхів їх вирішення. Досвід упровадження СЕО в містах України.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Переваги проходження етапу скоупінгу. Обсяги досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту СЕО.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Випадки видачі висновків СЕО про недопустимість планованої діяльності. СЕО в контексті містобудівної документації.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Аналіз європейського законодавства з питань СЕО.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Порівняльний аналіз процедур ОВД та СЕО.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Процедура Стратегічної екологічної оцінки в ЄС та України	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: СЕО комплексних планів просторового розвитку території територіальної громади	12	-	щотижня

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
ВКС «Стратегічна екологічна оцінка»

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
Самостійна робота	Опрацювати теми: Збір вихідних даних: склад і джерела даних в процедурі CEO. Проблеми наявності та отримання вихідних даних для проведення стратегічної екологічної оцінки	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Проведення громадського обговорення, консультацій та врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Особливості оцінки компонентів навколишнього середовища при здійсненні стратегічного екологічного оцінювання.	12	-	щотижня
Самостійна робота	Опрацювати теми: Можливості автоматизації та стандартизації екологічних оцінок. Критерії якості звіту CEO.	12	-	щотижня

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
Поточний контроль				
Практичне заняття № 1-2	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 1-2. Виконання індивідуального завдання.	Розв'язання завдання за тематикою практичного заняття 1-2 (розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle).	Кількість практичних завдань – 5. Практичне завдання оцінюється максимум у 1 бал з урахуванням правильності отриманих результатів: 1 бал - здобувач правильно виконав завдання, у повному обсязі; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	5
Практичне заняття № 3-4	Розв'язання завдання за тематикою практичного заняття № 3-4. Виконання індивідуального завдання.	Розв'язання завдання за тематикою практичного заняття № 3-4. (розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle).	Кількість практичних завдань – 7. Практичне завдання оцінюється максимум у 1 бал з урахуванням правильності отриманих результатів: 1 бал - здобувач правильно виконав завдання, у повному обсязі; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	7
Практичне заняття № 5-6	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 5-6. Виконання	Розв'язання завдання за тематикою практичного заняття 5-6 (розміщено в СЕЗН	Кількість практичних завдань – 3. Практичне завдання оцінюється максимум у 2 бали з	6

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
ВКС «Стратегічна екологічна оцінка»

	індивідуального завдання.	ЗНУ на платформі Moodle).	урахуванням правильності отриманих результатів. 2 бал - здобувач правильно виконав завдання, у повному обсязі; 1 бал - здобувач виконав завдання з помилками; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	
Практичне заняття № 7-8	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 7-8.	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 7-8. (розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle).	Кількість практичних завдань – 3. Практичне завдання оцінюється максимум у 2 бали з урахуванням правильності отриманих результатів: 2 балів – здобувач правильно виконав завдання, зробив висновки; 1 бал – здобувач виконав завдання з незначними помилками; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	6
Практичне заняття 9-10	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 9-10.	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 9-10 (розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle).	Кількість практичних завдань – 3. Практичне завдання оцінюється максимум у 2 бали з урахуванням правильності отриманих результатів: 2 балів – здобувач правильно виконав завдання, зробив висновки; 1 бал – здобувач виконав завдання з незначними помилками; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	6
Практичне заняття 11-12	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 11-12.	Виконання завдання за тематикою практичного заняття № 11-12 (розміщено в СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle).	Кількість практичних завдань – 2. Практичне завдання оцінюється максимум у 3 бали з урахуванням правильності отриманих результатів: 3 бали - здобувач правильно виконав завдання, у повному обсязі; 1-2 бали - здобувач виконав завдання з помилками; 0 балів – здобувач не виконав завдання.	6
Поточний контроль модуль 1 (лекції 1-7)	Тестування в СЕЗН ЗНУ (на платформі Moodle) за модулем 1.	Питання для підготовки за навчальним матеріалом лекцій 1-7.	Кількість питань – 12. Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	12
Поточний контроль модуль 2 (лекції 8-12)	Тестування в СЕЗН ЗНУ (на платформі Moodle) за модулем 2.	Питання для підготовки за навчальним матеріалом лекцій 8-12.	Кількість питань – 12. Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Правильна відповідь – 1 бал.	12

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
ВКС «Стратегічна екологічна оцінка»

Усього за поточний контроль	8			60
Підсумковий контроль				
Залік	Практичне завдання – виконання індивідуального завдання.	«Розміщено в СЕЗН ЗНУ».	За виконання завдання бали нараховуються за такою схемою: 10 балів – здобувач правильно виконав завдання з обґрунтованими поясненнями; 7-9 балів – здобувач виконав завдання з незначними помилками; 4-6 балів – здобувач виконав завдання з помилками, але вірно робив висновки; 1-3 бали – здобувач виконав завдання з помилками, не вірно зробив висновки.	10
	Теоретичне завдання-тестування в СЕЗН ЗНУ (Moodle).	Питання для підготовки за навчальним матеріалом лекційних занять 1-12.	Кількість питань – 15. Оцінюються: правильно/ неправильно. Правильна відповідь – 2 бали	30
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов’язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані уміння й навички під час виконання практичних завдань.

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література:

основна:

1. Стратегічна екологічна оцінка (CEO) : навч. посіб. / А. В. Павличенко, Л. Л. Палехова, О. В. Матухно та ін. Дніпро : НТУ «Дніпровська Політехніка», 2024. 254 с.
2. Рудько Г. І., Адаменко О. М., Міщенко Л. В. Стратегічна екологічна оцінка та прогноз стану довкілля Західного регіону України : у 2 т. Т. 1 / за заг. ред. Г. І. Рудька, О. М. Адаменка. Київ : Букрек, 2017. 472 с.
3. Рудько Г. І., Адаменко О. М., Міщенко Л. В. Стратегічна екологічна оцінка та прогноз стану довкілля Західного регіону України : у 2 т. Т. 2 / за заг. ред. Г. І. Рудька, О. М. Адаменка. Київ ; Чернівці : Букрек, 2017. 584 с
4. Стратегічна екологічна оцінка комплексного плану : практ. посіб. / С. Кубаха, Є. Маруняк, С. Лісовський та ін. Київ, 2022. 106 с.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056686.pdf>.
5. Хандогіна О. В. Стратегічна екологічна оцінка : конспект лекцій. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 63 с.
URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi77/0057453.pdf>.
6. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка : навч. посіб. Київ : К.І.С., 2014. 88 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi44/0033938.pdf>.
7. Белоконь К. В., Матухно О. В. Стратегічна екологічна оцінка : методичні вказівки до практичних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності G2 «Технології захисту навколишнього середовища» освітньо-професійної програми «Технології захисту навколишнього середовища». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 45 с.
8. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 16, ст. 138.
9. Паламарчук С.П. Курс лекцій для студентів ОС Магістр спеціальності 101 Екологія з дисципліни «Стратегічна екологічна оцінка», видавництво НУБіП України, 2024 р. 68 с.

додаткова:

1. Белоконь К. В. Аналіз та оцінка екологічних ризиків : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2013. 177 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/do2018/f353321.doc> (дата звернення: 02.06.2025).

Запорізький національний університет
Силабус навчальної дисципліни
ВКС «Стратегічна екологічна оцінка»

2. Белоконь К. В., Тарабан Є. В., Вагін А. В. Екологічна та техногенна безпека промислових об'єктів та технологій : метод. вказівки до практ. занять для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра спец. 183 "Технології захисту навколиш. середовища" освіт.-проф. програми "Технології захисту навколиш. середовища". Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 50 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/2024/0060941.pdf> (дата звернення: 02.06.2025).
3. Белоконь К. В., Тулушев Є. О. Аналіз впливу технологій промислових підприємств та автотранспорту на стан екологічної безпеки атмосферного повітря (на прикладі м. Запоріжжя) : монографія. Запоріжжя : Гельветика, 2020. 308 с.
4. Волошина Н. О., Волошин О. Г. Оцінка впливу на довкілля : навч.-метод. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. 150 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0052992.pdf> (дата звернення: 02.06.2025).
5. Єндрюшка Є., Алексеева Є., Скрильніков Д. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості : аналітич. порівнял. огляд європ. та укр. законодавства та рек. щодо впровадження європ. стандартів в Україні. Львів : ЕПЛ, 2013. 96 с.
6. Носачова Ю. В., Іваненко О. І., Вембер В. В. Екологічна безпека інженерної діяльності : підручник. Київ : Кондор, 2020. 212 с.
7. Пацева І. Г., Мельник-Шамрай В. В., Лук'янова В. В. Оцінка впливу на довкілля : навч. посіб. Житомир : Держ. ун-т «Житомир. Політехніка», 2022. 168 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi73/0053646.pdf> (дата звернення: 02.06.2025).
8. Белоконь К. В., Матухно О. В. Оцінка канцерогенного ризику для здоров'я населення від забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя формальдегідом. *Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету (технічні науки)*. 2020. № 2 (37). С. 149–155.
9. Belokon K., Malovanyy M., Taraban Y., Hordienko D., Sytyi V. Assessment of Technogenic Pollutants Impact of the Urban Environment of Zaporizhzhia City on Human Health of the Shevchenkivskyi District. *Науковий вісник Вінницької академії безперервної освіти. Серія «Екологія.Публічне управління та адміністрування»*. 2024. №2. С.10-18. URL: <https://journals.academ.vinnica.ua/index.php/eco-pa/article/view/167/156>.
10. Strategic Environmental Assessment: The Cabinet Directive on the Environment Assessment of Policy, Plan and Program Proposals: Guidelines for Implementing the Cabinet Directive. Ottawa: Privy Council Office and Canadian Environment Assessment Agency, 2020. 13 p.
11. Handbook of strategic environmental assessment / ed. by B. Sadler [et al.]. London: Earthscan, 2021. 621 p.

Інформаційні ресурси:

1. Про затвердження Методичних рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування : Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 р. № 296 (із змінами, внесеними згідно з наказом Мінприроди від 29.12.2018 р. № 465). URL: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/MR-provedennya-SEO_iz-zminami.pdf (дата звернення: 02.06.2025).
2. Директива 2001/42/ЄС Європейського парламенту та Ради від 27 червня 2001 року про оцінку впливу на стан навколишнього природного середовища окремих проєктів та програм. URL: www.minjust.gov.ua/file/33314 (дата звернення: 02.06.2025).
3. Кейс-стаді «Стратегічна екологічна оцінка» досвід упровадження в містах України. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/529/Keys-Study-CEO.pdf> (дата звернення: 02.06.2025).

4. Екологія, право, людина. Розділ «Огляд процедур CEO». Електронний ресурс. URL: <http://epl.org.ua/poshuk/?searchWord=%D0%BE%D0%B3%D0%BB%D1%8F%D0%B4+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%80+%D0%A1%D0%95%D0%9E> (дата звернення: 02.06.2025).

5. Протокол про Стратегічну екологічну оцінку
https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b99#Text

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через Zoom і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності.

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація.

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери, визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

Поза аудиторна навчально-наукова активність.

Бальна система стимулювання поза аудиторної навчально-наукової активності здобувачів – це система додаткових балів, яку введено з метою заохочування здобувачів до планомірної, систематичної роботи з поглибленого опанування теоретичним матеріалом і стимулювання їх до творчого підходу та креативного мислення під час розв'язання практичних завдань, які передбачено цією дисципліною.

Поза аудиторна навчально-наукова активність здобувача є однією із форм самоосвіти (неформальна / інформальна) при формуванні результатів навчання цієї дисципліни та має бути підтверджена відповідним документом (диплом, сертифікат, свідоцтво тощо). Зміст поза аудиторних навчально-наукових активностей, за які можуть нараховуватися додаткові (заохочувальні) бали, повинні корелювати з результатами навчання дисципліни, зокрема за такі підтверджені види діяльності: участь у студентських олімпіадах; представлення результатів науково-дослідних робіт здобувача на студентських конкурсах, конференціях; наявність власних розробок і підготовленої роботи та презентації в частині науково-дослідних та прикладних досліджень, які проводяться викладачем навчальної дисципліни та відповідають її спрямуванню; участь у програмах здобуття неформальної / інформальної освіти (онлайн-курси, розміщені на відкритих навчальних платформах, воркшопи, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо – за наявності відповідних сертифікатів); інші види та форми активностей у контексті змісту та результатів навчання дисципліни.

Якщо результати навчання (знання й уміння), отримані здобувачем під час самоосвіти, відповідають повністю або частково корелюють (неповні, схожі, але зі спорідненої галузі знань тощо) із результатами навчання дисципліни, які перевіряються поточними контролюми певного змістового модуля, викладач має право оцінити їх при складанні здобувачем з урахуванням цих додаткових балів, але не перевищуючи максимальний бал за цей поточний контроль відповідно до критеріїв оцінювання. Отримані додаткові бали додаються *понад тих балів*, які здобувач може отримати, виконавши всі обов'язкові види робіт і склавши усі поточні контролі, – ці додаткові бали можуть стати вирішальними для отримання більш високої оцінки за весь курс. Тому, рекомендуємо здобувачеві скористатися цією нагодою та підвищити свій загальний бал (*максимально до 10 балів*), отриманий після виконання всіх обов'язкових видів контрольних заходів.

Для підтвердження отримання додаткових балів здобувач повинен надати викладачу (не пізніше ніж за тиждень до заліку) сертифікат, що підтверджує участь у заході/ підготувати короткий звіт про семінар із зазначенням часу проведення теми/ виступити з усною доповіддю. Аналогічним чином враховується участь здобувачів у Всеукраїнських та Міжнародних конференціях (форма звітності – тези доповіді).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2025-2026 н.р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок перезарахування та визнання результатів навчання з навчальної дисципліни або її окремого компонента (змістовий модуль, поточний контроль тощо) можливо за умов підтвердження участі здобувача в неформальній/інформальній освіті (онлайн курси навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги, майстер-класи, наукові публікації, науково-дослідна робота, робота у студентських наукових гуртках, участь у кейс-чемпіонатах, індивідуальні завдання, що поглиблюють навчальний матеріал навчальної дисципліни, тощо) сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, та регулюється Положенням ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція): <https://surl.li/bnseft>

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.